

Oorlog

Opgedragen aan de fam. Hartman, slachtoffers van
het bombardement
op vrachtschip Tjoba (Lemmer, nabij de Friese Sluis 06.09.1944)

Oorlog is geen abstract begrip
dat slechts andere volken kan treffen
historisch keurig in boekjes weggezet

Oorlog nadert je het liefst in je slaap, bij het kalme
klotsen van water tegen de scheepswand
en de wegstervende roep van een late reiger

zacht ronkend eerst, dan luider, een flits
en een alles ontregelende knal, waarna hij
rustig wegvliegt: missie volbracht

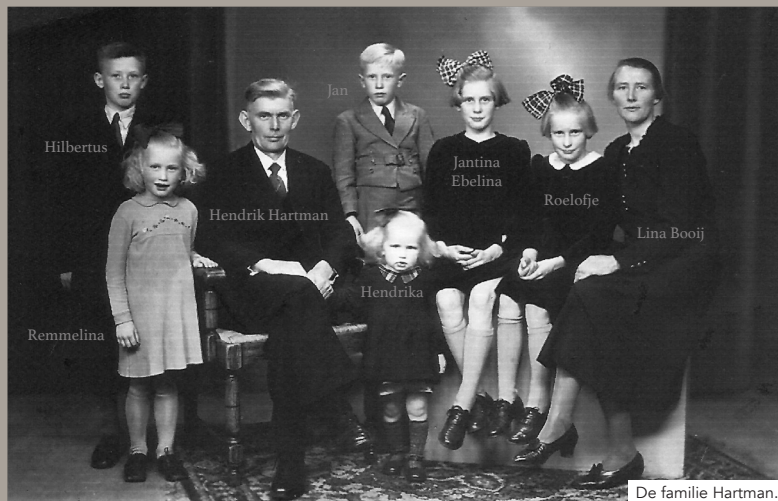
Oorlog is de bange wanhoop
op de gezichten van een schipper
zijn vrouw en drie jonge kinderen

Oorlog is het wegzinken van een schip
uit de tijd en de stilte die volgt, of er
niets is gebeurd in de vredige polder

Oorlog is het drama dat zich
levenslang herhaalt in de kinderen
die bij toeval elders waren

Oorlog is het besef dat soms op vragen
slechts zwijgen het antwoord is
leven een leven is in gemis

Job Degenaar

De familie Hartman.

Deze gedenkplaat is op 6 september 2019 onthuld door mevrouw Tini Westerhof-Hartman, 75 jaar nadat het binnenvaartschip “de TJOBA” werd gebombardeerd door een Mosquito- bommenwerper (op 6 september 1944). Deze was op weg was naar de thuisbasis en behoorde tot het 109-de squadron van de RAF. De TJOBA lag in de Lemstervaart aan de wal, aan de stuurboordzijde (noordelijke oever vanaf hier gezien), vlak voor de Friese Sluis. Het schip en de bemanning lagen te wachten op een vracht hooi die naar Purmerend vervoerd moest worden. Tijdens dit bombardement waren Tini Westerhof-Hartman, haar oudere broer en jongere zusje bij hun grootouders in Zwolle.

Zij waren daar omdat de vakantie voorbij was en ze weer naar school moesten. Zij overleefden het drama.

Aan boord van het schip bleven achter: zetschipper Hendrik Hartman (41 jaar) zijn echtgenote Lina Hartman-Booij (36 jaar), hun zoontje Jan Hartman, (9 jaar) en twee van hun dochttertjes: Rimmeline (Remmi) Hartman (7 jaar) en Hendrika (Riki) Hartman (4 jaar).

Zij zijn allen omgekomen.

Als blijvende herinnering aan dit oorlogsdrama is deze gedenkplaat geplaatst.

Mede mogelijk gemaakt door: Peter van den Brandt en Hendrik Heerschop

